

Brîff 7 Munud

Adolygiad Ymarfer Plant AYP
05/2019

Cefndir

Comisiynwyd Adolygiad Ymarfer Plant Cryno gan Fwrdd Diogelu Caerdydd a'r Fro yn unol â chanllawiau Deddf Gwasanaethau Cymdeithasol a Llesiant (Cymru) 2014 ar Adolygiadau Ymarfer Plant Amlasiantaethol

Roedd Toby yn wryw 17 oed a gafodd ei ddarganfod yn farw ym mis Awst 2019. Roedd wedi cael ei drywanu yn angheuol. Cafwyd pedwar unigolyn yn euog o lofruddiaeth wedyn, a chafwyd tri unigolyn yn euog o ddynladdiad.

Dysgu Sefydliadol

Nodwyd y meysydd allweddol canlynol o ddysgu sefydliadol yn yr adolygiad:

- Diogelu yn ystod llencyndod.
- Rhannu gwybodaeth ac ymyrraeth gynnar.
- Diffyg cysylltiad ag Addysg, Cyflogaeth, a Hyfforddiant.
- Adrodd am bryderon
- Ystyriaethau o ran diogelu pobl ifanc.

Argymhellion ar gyfer Gwella Systemau ac Ymarfer - Rhan 2

4. Rhoi gwybod am bryderon

Rhaid i bob asiantaeth sicrhau bod y cyfeiriwr yn gofyn am ddiweddariad ar ôl cyfeirio plentyn mewn perygl ac ystyried herio'n broffesiynol os nad yw'n yn cytuno â'r penderfyniadau a wneir.

5. Ystyriaethau o ran diogelu pobl ifanc

Rhaid i bob asiantaeth sy'n ymwneud â thrafodaethau / cyfarfodydd strategaeth sy'n ystyried pobl ifanc sydd mewn perygl o gamfanteisio ystyried gwybodaeth hanesyddol berthnasol, mapio cysylltiadau cymdeithasol ac ymddygiad pryderus sy'n gwaethygu. Rhaid i'r map/hanes hwn gael ei ystyried ar y cyd gan yr holl asiantaethau dan sylw, er mwyn gwneud penderfyniadau a chynllunio.

Gwelliannau i Ymarfer

• Presenoldeb yn yr Adran Damweiniau ac Achosion Brys

Mae gan Fwrdd Iechyd Prifysgol CaF Dîm Trais ac Atal sydd wedi'i leoli yn yr Adran Damweiniau ac Achosion Brys. Mae'n ymgysylltu â chleifion sydd wedi cael / yr amheuir eu bod wedi dioddef ymosodiad. Mae'r tîm bellach wedi cynyddu ei gylch gwaith i gynnwys plant a phobl ifanc.

• Y Gwasanaeth Nyrsio Ysgolion

Ers mis Hydref 2021 mae dwy nyrs Lles Emosiynol yn y swydd erbyn hyn, yn helpu plant nad ydyn nhw mewn addysg prif ffrwd.

(Gweler mwy o fanylion yn yr adroddiad)

Bwrdd Diogelu Caerdydd a'r Fro
Cardiff & Vale Safeguarding Board

Cyd-destun

Yn ystod y misoedd cyn ei farwolaeth, bu Toby ynghlwm wrth nifer o ddiwyddiadau sy'n peri pryder. Roedd y rhain yn cynnwys bygythiadau difrifol i Toby a'i deulu a oedd yn cynnwys gweld arf saethu, ymweliadau â'r Adran Damweiniau ac Achosion Brys gydag anafiadau difrifol a oedd yn debygol o fod wedi'u hachosi mewn digwyddiadau treisgar, a gwybodaeth y bu Toby yn rhan o gyflenwi cyffuriau a gweithgarwch troseddol, gan gynnwys dwyn ceir a bod yn rhan o ymddygiad bygythiol gydag arfau. Gadawodd addysg prif ffrwd yn 16 oed.

Tynnodd gwybodaeth gan asiantaethau sylw at bryderon o ran diogelu, gan gynnwys bod yn destun Camfanteisio'n Droseddol ar Blant a bod risg o hynny'n parhau, nad oedd wedi'i rhannu'n ddigonol. Ni fu cyfarfodydd strategaeth o ganlyniad i'r wybodaeth.

Nid yw'n glir a oedd gan Harry unrhyw ddewis yn ei ran yn y broses o ddsbarthu cyffuriau, neu a gafodd ei orfodi i wneud hynny, a'i gludo rhwng ardaloedd i gyflenwi cyffuriau.

Argymhellion ar gyfer Gwella Systemau ac Ymarfer - Rhan 1

Yr argymhellion o'r meysydd dysgu sefydliadol allweddol:

1. Diogelu yn ystod llencyndod

Bydd Bwrdd Diogelu Caerdydd a'r Fro yn datblygu'r matrices hyfforddi ymhellach i gynnwys hyfforddiant penodol ar bryderon diogelu sy'n codi yn ystod llencyndod. Rhaid i Fwrdd Diogelu Caerdydd a'r Fro sicrhau bod yr angen i ddiogelu pobl ifanc yn cael ei hyrwyddo a'i gryfhau. Mae angen cyngor a hyfforddiant ar weithwyr proffesiynol ar sut mae person ifanc yn datblygu i ddeall risg a chanlyniadau.

2. Rhannu gwybodaeth ac ymyrraeth gynnar

Rhaid i'r Gwasanaethau Plant sicrhau bod unrhyw effaith o ymddygiad a chysylltiadau person ifanc ar unrhyw blant eraill o fewn y teulu yn rhan o'r holl asesiadau a gynhelir yn dilyn Hysbysiad Diogelu'r Cyhoedd / Ffurflen Atgyfeiriad Amlasiantaeth. Rhaid i Fwrdd Diogelu Caerdydd a'r Fro adolygu'r cymorth presennol sydd ar gael i bobl ifanc sydd mewn perygl o gamfanteisio, gan adeiladu ar Ddiogelu Pobl Ifanc rhag Camfanteisio (Model SAFE yng Nghaerdydd). Rhaid hyrwyddo adnoddau, cyngor a gwasanaethau cymorth i'r cyhoedd yn ehangach.

3. Diffyg cysylltiad ag Addysg, Cyflogaeth, a Hyfforddiant.

Lle mae pryderon ynghylch person ifanc, mae'n hanfodol bod addysg bob amser yn rhan o'r ystyriaethau diogelu. Mae hyn yn arbennig o bwysig lle mae person ifanc yn cael ei addysgu y tu allan i leoliadau ysgol prif ffrwd.

Gwelliannau i Ymarfer

• Hysbysiadau Diogelu'r Cyhoedd a'r Rhesymau Drostyn Nhw

Mae gwelliannau ar waith i sicrhau bod Hysbysiadau Diogelu'r Cyhoedd (HDC) yn cael eu cyflwyno a'u rhannu'n briodol. Mae bellach yn orfodol o fewn Heddlu De Cymru i HDC gael ei gyflwyno i unrhyw blentyn sy'n cael ei ddwyn i'r ddalfa, gan gynnwys y rhai sy'n cytuno i gyfweiliadau gwirfoddol. Mae unrhyw berson ifanc (10-17 oed) sy'n mynd i'r ddalfa hefyd yn cael cynnig Gweithiwr Ieuencid y Ddalfa. Os bydd person ifanc yn cael HDC risg uchel, bydd hynny'n sbarduno ymateb cyflym gan Wasanaethau Plant, asesiad MASH (Canolfan Diogelu Amlasiantaeth), a chynllun amlasiantaethol.

• Rhannu gwybodaeth rhwng asiantaethau

Cynhelir cyfarfodydd camfanteisio ar blant lle defnyddir model Dioddefwr, Troseddwr, Lleoliad, Thema (VOLT yw'r acronym Saesneg) ar gyfer pob math o gamfanteisio. Mae hynny'n fodd i weithwyr proffesiynol adnabod dioddefwyr a throseddwyr, a mapio a deall y cysylltiadau a'r manau agored i gamfanteisio o fewn grwpiau.

• Diffyg cysylltiad ag addysg, cyflogaeth, a hyfforddiant

Mae gan yr Adran Addysg Banel Dechrau Newydd i helpu plant/pobl ifanc sy'n symud rhwng ysgolion a Phanel Mynediad Teg sy'n helpu plant a phobl ifanc ag anawsterau ymddygiadol/cymdeithasol i symud i ddarpariaeth amgen.